

Nr 170.

Av herrar **Andersson** i Falkenberg och **Andersson** i Igelboda,
*angående upprättande av en ny statsanstalt för
manliga alkoholister.*

I samband med antagandet av lag om verkställighet av bötesstraff antogs av fjolårets riksdag lag angående ändring i vissa delar av lagen om behandling av alkoholister. Då med denna lagstiftning åsyftades icke endast att få förhållandet mellan bötesstraff och alkoholistvård reglerat — i vilket hänseende stadgades att fylleriböters förvandling skulle vara förfallen beträffande den, om vilkens intagning å alkoholistanstalt förordnats — utan även att *åstadkomma en effektivare tillämpning av alkoholistlagen i fråga om bötfällda, som äro hemfallna till alkoholmissbruk*, för vilket ändamål närmare samarbete mellan åklagare och nykterhetsnämnd föreskrevs, räknades med att tillämpningen av denna nya lagstiftning skulle kräva ett ökat antal vårdplatser vid de allmänna alkoholistanstalerna. För den skull blev av riksdagen intet bestämt rörande tidpunkten för ikraftträdandet av ändringarna i alkoholistlagen och av den paragraf i lagen om verkställighet av bötesstraff, som ålägger åklagaren samarbete med nykterhetsnämnd, utan beslöts att om tidpunkten härför har Kungl. Maj:t att förordna.

När denna lagstiftning kan börja träda i verksamhet, beror alltså på huru fort det härför erforderliga antalet nya vårdplatser å allmänna alkoholistanstalter kan komma till stånd. En ytterligare ökning av sådana vårdplatser blir vidare nödvändig, därest den i årets statsverksproposition förebådade propositionen om ytterligare ändringar i alkoholistlagen, med bland annat bestämmelser om länsnykterhetsnämnder i syfte att ytterligare effektivisera tillämpningen av denna lag, blir av riksdagen bifallen. Enligt det utremitterade lagförslaget om ändringar i alkoholistlagen skulle dessa även gälla nya processuella regler för erhållande av större möjlighet att kunna å alkoholistanstalt internera vagabonderande och arbetsskygga alkoholister.

Ehuru sålunda redan beslutad och ytterligare bebådad utvidgning av alkoholistlagen syftar till att i större utsträckning kunna få alkoholister, som äro störande för allmän ordning (de s. k. fylleristerna), och sådana, som tillhöra gruppen av asociala och parasiterande individer, intagna å alkoholistanstalt, så har likväl icke framkommit förslag om att det å *statsanstalt* skulle anskaffas ett ökat antal vårdplatser för alkoholister, utan räknas det i årets statsverksproposition med att den

behövliga ökningen av antalet vårdplatser för alkoholister skall komma till stånd genom upprättandet av nya *erkända* alkoholistanstalter. Då enligt gällande kungörelse rörande statsbidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter sådant får utgå med högst 2,000 kronor för vårdplats, när fråga är om nybyggnad, och i annat fall med högst 1,500 kronor för vårdplats, innebär detta, att det skulle erfordras tillskott av ett högst betydande kapital från enskilt eller kommunalt håll för att möjliggöra den önskade effektiviseringen av alkoholistlagens tillämpning till undanröjande av de skadeverkningar alkoholmissbruket förorsakar. Med hänsyn till den stora inkomst rusdryckshanteringen tillför statsverket, kunna vi icke finna annat än att *staten själv* bör gå i författning om anskaffandet av nya vårdplatser för alkoholister, och i all synnerhet synes det oss vara olämpligt att lita till enskilt eller kommunalt initiativ härför med ty åtföljande ekonomiska uppoffring, när det — såsom både med den redan antagna och med den nu förebådade lagstiftningen på området är fallet — gäller att bereda plats å alkoholistanstalt för sådana alkoholmissbrukare, till vilkas omhändertagande för detta ändamål polismyndighet enligt lag har att taga initiativ.

Enligt vårt förmenande bör det därför nu vidtagas åtgärder för erhållande av en ny statsanstalt för manliga alkoholister. Detta är också önskvärt från organisatorisk synpunkt. Hittills har det icke funnits mer än två statliga anstalter för manliga alkoholister, nämligen Venn-garn och den till Svartsjö tvångsarbetsanstalt förlagda alkoholistanstalten, vilken är avsedd för kriminella och disciplinära element. Emellertid finnes det ej få alkoholister, som visserligen uppföra sig väl å anstalt men ute i samhället ständigt återfalla i alkoholmissbruk. Dylika oförbätterliga alkoholister — varav det finnes många bland vagabonderna och de för upprepade fylleriförseelser dömda — kunna icke intagas å den till Svartsjö tvångsarbetsanstalt förlagda alkoholistanstalten, medan å andra sidan anhopandet av en större mängd dylika alkoholister å de andra alkoholistanstalterna blir till skada för dessas arbete med de mera förbättringsmöjliga alkoholmissbrukarna. Det behöves därför i själva verket en ny av staten anordnad anstalt för manliga alkoholister såsom ett *mellanled* mellan statens alkoholistanstalt å Venn-garn och alkoholistanstalten å Svartsjö.

Med stöd av vad här ovan blivit anfört få vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning angående upprättandet av en ny statsanstalt för manliga alkoholister samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill denna utredning kan giva anledning.

Stockholm den 22 januari 1938.

Anders Andersson,
Falkenberg.

Martin Andersson,
Igelboda.